

от Вержиния Костова, ландшафтен архитект

Окантвацията огледален метал отразява настилка от филц и заобикалящите растения и внася още едно измерение в градината. Долу: Извитите стени от неръждаема стомана се открояват на фона на тъмнозеления тис

алтернативно

Градинският дизайн е динамично изкуство, обновяващо се с гръзки експерименти. Използването на необичайни за зеленото пространство материали среща и днес съпротива. Напразно!

Прибъгването до алтернативните материали, присъщи на други сфери на дизайна и индустрията, е белег на разкрепостено творческо мислене и е начин да се внесе оригиналност и дори хумор в градината. Ако имате вкус и апетит за актуалното и иновативното, богатата палитра на наличните материали ще ви очарова. Като върховенство от китайските и японските градини в зелените площи с алтернативни материали днес най-често се използват различни големина камъчета - филц и чакъл. Възможностите обаче са много повече - стъкло, метал, различни пластмаси и изкуствени настилки, мраморни топчета или натрошен мрамор, черупки от миди (по желание допълнително оцветени). Всички те могат да се използват с функцията на мулч - покривния слой с полезни функции като задържане на влагата и възпрепятстване на плевелите.

Стъклото

Почти завладяло съвременния интериор, то става популярно и в градините. Например оцветените стъклени топчетата, които се слагат на дъното на вази, могат още по-ефектно да присъстват в градината. Жизнерадостно пречупват слънчевите лъчи, блестят в дъжда и така придават ново измерение на светлината и цветовете в градината. Стъклото успешно присъства и в хоризонтални, и във вертикални повърхности. От позволяващото да се ходи по него с боси крака стъкло може да се направи цяла поляна. Стъклените топчета или парченца са прекрасна алтернатива на традиционните дървесни кори в градината, използвани като мулч. Поток от рубиновочервени или яркочини стъклени топчета спира дъха - особено ако се съчетае с вода, играеща по повърхността им. Натрошеното стъкло също предоставя възможност за такъв ефект, но внимателно трябва

Натрошени и след това оцветени в различни нюанси на синьото миди тук са използвани като мулч. Съчетани са със сиво почвопокривно растение

се обмисли къде да се разположи - остриите ръбове могат да предизвикат нараняване.

Метал

Поцинкованите кофи и други съдове са обикнати от цветарите, но едва напоследък си пробиват път и към градината. Колкото по-големи са металните съдове, толкова по-добре за растенията. Използван изобретателно - не само като контейнер! - и на точното място, металът може да изглежда неподозирано красиво сред зеленината. Разбира се, трябва да се впише внимателно в цялостната композиция. Неръждаемата стомана или пластмасата с огледално покритие „удвоява“ растенията, прави присъствието им динамично и изненадващо. Стоманени детайли се превръщат в интригуващи аксесоари в дори миниатюрната водна площ. Всъщност внимателно обмислените акценти, изпълнени с необичайни материали, могат да се превърнат в големия коз на малката градина.

Пластмаса

От всички материали с потенциал

Изкуствената трева е идеална за места без почва. Освен това може да бъде много прецизно изрязана спрямо формата на други елементи и материали - в случая вградени квадратни осветителни тела

този материал навлиза най-бавно в градината, а би могъл да бъде изключително жизнеспособен неин елемент. Индустриалните подови покрития са налични в много разцветки и разнообразна текстура. Те не позволяват подхлъзване и са много устойчиви. Освен това виниловите, гумените, каучуковите или пластмасовите покрития са много по-меки и по-леки от конвенционалните настилки и често са по-евтини. Психологическата бариера пред използването им може да се преодолее, ако просто мислим за тях като за подово покритие, използвано навън. Например една градина може да се моделира на наклонен терен в плавни спирални форми, като се използват настийлчни елементи върху бетонова основа. Така ще се избегнат стъпалата. Децата ще тичат на воля без опасността да се ударят сериозно при падане. Повърхността е топла и сравнително мека. Изкуствената трева, позната и като аспроторф, се използва от години. Има я в богатата гама цветове, не само в зелено. Съпротивата срещу използването ѝ идва от съзнанието, че е имитация на живата. Е, ако се гледа на нея като на външен килим - каквато всъщност е, ще се усетят и предимствата ѝ. При липса на вода или почвен слой, при невъзможност за носене на тежест (върху тераса или конструкция, която не е изчислена да носи настилка или почвен слой), изкуствената трева е добро разрешение. А и не се налага да се коси.

Различните градини излъчват жизненост и когато разчитат на индустриални материали. Свежестта тук не е функция на зеленината, а на въображението.

естеството на другите

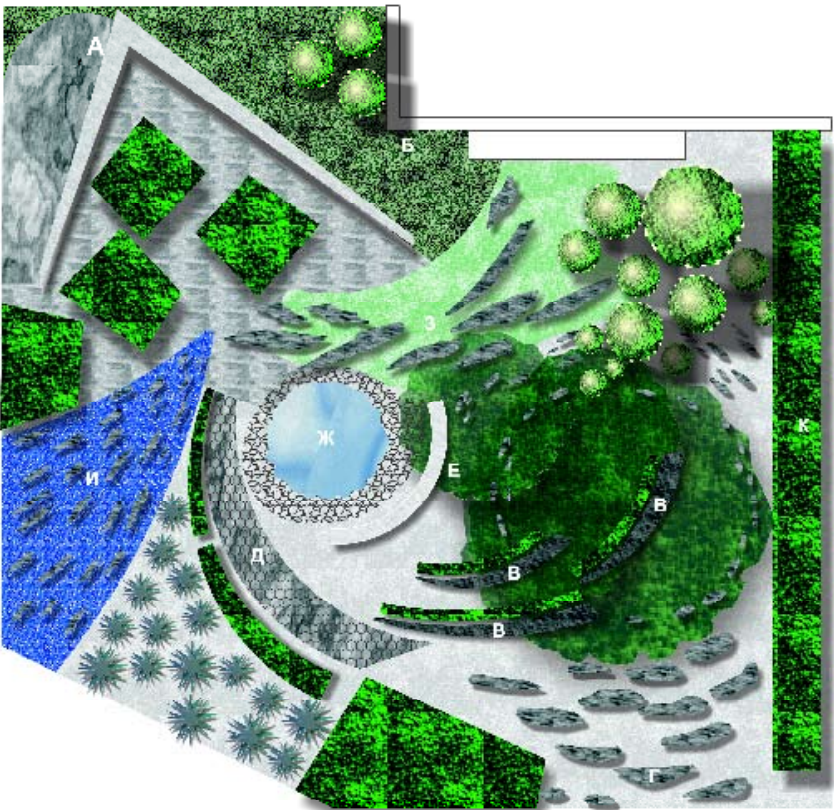
Helter skelter: след внимателно вглеждане композицията на градината вече не е толкова объркваща и взаимовръзките между отделните елементи стават явни
Вдясно: Наклонени под остри ъгли вертикални камъни сред декоративни треви и филц

Мамещо безреגיע

Helter skelter на Тони Хейууд, Conceptual Gardens, Лондон
Ако някой търси кът за съзерцание, да отминне това място. Пълна с различни идеи и неочаквани материали, Helter skelter (можем да преведем като „набързо-безредно“) провокира с гръзкото отрицание на конвенционалността. Подобно на една истински модерна скулптура, в нея или се влюбваме от пръв поглед, или я намразваме; силната реакция е неизбежна. Предуизвикателството е основна съставка на предназначението ѝ. В тази градина има много елементи. Името ѝ подвежда - те не са случайно нахвърляни, а са в ясно дефинирана спираловидна схема, което създава чувство на ритъм и движение. Другата част на композицията представлява ъглова, под 45 градуса, ниска стена, комбинирана с геометрично оформени храсти. Съчетават се два коренно различни стила, образувайки визуална турбулентност. Въдновението за това вълнуващо произведение на съвременното изкуство идва от Япония. Почти всичко типично за японските градини е тук - стоящи камъни, чимишири и тис, оформени геометрично, почвопокривни растения и треви, използване на чакъл, плочи, вулканични камъни. Само че тук класическите японски елементи са мутирали - храстите са подрязани в различни равнини, камъните са

План на градината Helter skelter

забити под остри ъгли, внесени са алтернативни отразителни повърхности - стомана, стъкло. Уникалната красота на градината е в нетрадиционното използване на детайли - като съчетанието между гранит и стъкло, бетон и чимишир. Център на проекта е извитата полирана стена от неръждаема стомана. Когато човек върви край нея, той възприема динамичното преливане на отраженията. Вдълбната от едната си страна и изпъкнала от другата, тя деформира попадналото върху нея като криво огледало. Провокацията сякаш се оказва най-живият елемент от градината.

Игра на стъклени неща

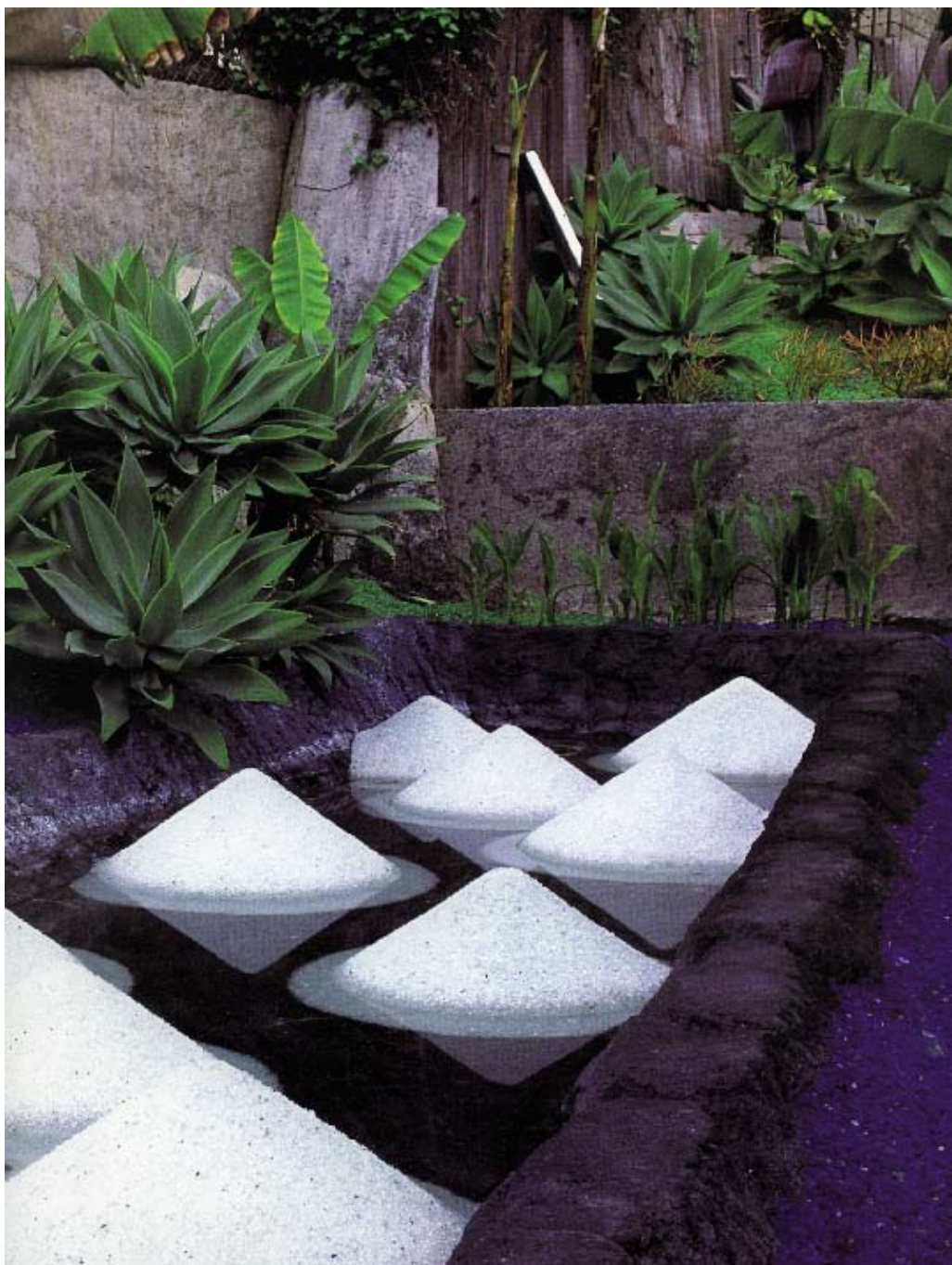
Glass garden на Андри Као, Echo Park, Лос Анджелис
През 1994 г. Андри Као взема партида стъкло от бутилки от местен склад за рециклиране. После с поредица експерименти

изследва какво може да му даде то. Отговорът е - много. С помощта на стъклото успява да пресъздаде спомените си от детството във Виетнам в един цялостен свят - Glass garden. Счупеното рециклирано стъкло е парадоксално гъвкав материал и прави това по изразителен, почти магически начин. Четиридесет и пет тона стъклени парченца, обработени за премахване на остриите ръбове, са използвани навсякъде в градината. Стена, покрита с натрошени стъкла и имитираща скала, води към градината. →

Много от очарованието на Helter skelter е в спираловидните орнаменти от различни материали. Тук плоски вертикални камъни плуват сред море от натрошено синьо стъкло

- Геометрично подрязани храсти
- Храсти, подрязани като топку
- Декоративна трева
- Широколистно дърво
- Ъглова бетонова стена
- Скулптура върху стена
- Ниски бетонови стени
- Стоящи камъни
- Камъни, разположени под ъгъл
- Извита стена от неръждаема стомана
- Воден акцент
- Стоящи камъни, съчетани с трева
- Камъни, ситуирани в натрошено синьо стъкло
- Жив плет

Купчини от натрошено бяло стъкло, особено драматични на залез, се издигат като сюрреалистични пирамиди от водна площ в Glass garden на Андри Као

Орнаментална трева е „посадена“ в синьо стъкло, имитиращо вода. Купчини парченца бяло стъкло, потопени наполовина, се издигат като сюрреалистични конуси в окантена в синьо водна площ. На собственика проектант Андри Као те напомнят купчините сол във Виетнам, оставяни да съхнат на открито. Туфите трева *Stipa tenuissima* с лимонов аромат, посадени във вода от синьо

стъкло символизират оризищата. Излъчващи особен драматизъм при изгрев, те са сред многото виетнамски образи, почиващи на запомненото и въобразеното. От кобалтовосиньо през зелено до златисто импресионистичните цветове в градината са изтънчено съчетани. Сега Андри Као прави инсталации за хотели в Лос Анджелис и Лас Вегас и приема поръчки за стъклени градини.